

DOKUMENT KOŃCOWY EUROPEJSKIEGO KONWENTU MŁODYCH*

Bruksela, 12 lipca 2002 r.

WSTĘP

*Unia musi się stać bardziej demokratyczna, bardziej przejrzysta i bardziej skuteczna. Musi także sprostać trzem zasadniczym wyzwaniom: **w jaki sposób zbliżyć obywateli, przede wszystkim młodzież, do idei europejskiej i europejskich instytucji**, w jaki sposób zorganizować życie polityczne oraz europejski obszar polityczny w poszerzonej Unii oraz jak przekształcić Unię w instrument stabilizacji oraz model dla nowego, wielokierunkowego świata.*

Z „DEKLARACJI Z LAEKEN
W SPRAWIE PRZYSZŁOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ“

Jednym z najważniejszych celów Deklaracji z Laeken było zaangażowanie młodzieży w tworzenie Unii Europejskiej. Młodzież jest nie tylko ważna dla przyszłości Europy, ale ma również istotną rolę do odegrania w dzisiejszej Europie. Ważne rezultaty Konwentu Młodych bez wątpienia ukazują, że należy włączyć do tego procesu młodych ludzi, nie tylko dlatego, że są młodzi, ale również dlatego, że mogą wnieść rzeczywisty wkład w budowę Unii Europejskiej jutra.

Patrząc w przyszłość, możemy to czynić z wiarą w siebie, wiarą opartą na osiągnięciach najbardziej skutecznego modelu integracji w świecie. Integracja europejska przyniosła dotychczas niespotykany pokój, stabilizację oraz dobrobyt milionów obywateli, oparte na rozstrzygnięciu konfliktów zgodnie z przepisami prawa. Dla dzisiejszej młodzieży, jak dotąd najbardziej europejskiego pokolenia, współpraca europejska jest naturalną drogą rozwiązywania wspólnych problemów. Nie żyjemy obaw i nie odczuwamy ograniczeń przeszłości, dzięki czemu możemy z ufnością patrzeć w kierunku wspólnej europejskiej przyszłości.

Już dziś Europa jest czymś więcej niż organizmem technokratycznym czy gospodarczym, ale my musimy przekształcić ją we wspólnotę polityczną, opartą na wspólnych wartościach i oferującą wizję zjednoczonego i bezpiecznego kontynentu. Wizja ta była pragnieniem poprzednich pokoleń. Dziś jesteśmy bliscy jego spełnienia. W tym procesie coraz więcej młodych ludzi dąży do pokonywania wad i sprzeczności dzisiejszej Unii poprzez upraszczanie traktatów.

Młodzież, działając aktywnie na poziomach lokalnym, regionalnym, narodowym i europejskim, może odegrać ważną rolę w powszechnej debacie, promowaniu świadomych postaw obywatelskich i tożsamości europejskiej. Wielu młodych ludzi działa w organizacjach młodzieżowych i pozarządowych. Często dowiedli, że są w stanie dotrzeć i reprezentować jednostki z najbardziej marginalnych i wyizolowanych grup. Jednakże, mimo iż młodzież stanowi jedną trzecią uprawnionych do głosowania w UE, młodzi ludzie są nadal w niedostateczny sposób reprezentowani w unijnych gremiach decyzyjnych. Wierzymy, że gremia te powinny zrobić więcej na rzecz poprawy tej sytuacji.

* Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym: <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/02/cv00/00205en2.pdf>

Konwent Młodych pozwolił na prezentację naszych opinii: młodzież tu reprezentowana domaga się Unii Europejskiej, która daje wizję zjednoczonej i demokratycznej przyszłości, która zapewnia obywatelom dostęp do rządu oraz dysponuje instrumentami i legitymizacją pozwalającymi na spełnienie ich oczekiwań. Wykazaliśmy śmiałość w naszych żądaniach: żądaniach ambitnej reformy Unii, która odpowiednio by ją wyposażyła na spotkanie z dzisiejszymi wyzwaniami i możliwościami jutra. Zjednoczona i zachowująca swoją różnorodność Europa jest w zasięgu naszych możliwości. Wymagamy od Was nie więcej, niż jesteście chętni i zdolni sami uczynić.

Zadania i wizje Unii Europejskiej

ZADANIA I WIZJE UNII EUROPEJSKIEJ

„My, młodzi obywatele Europy, stoimy przed historyczną możliwością wyrażenia swych opinii na temat przyszłości naszego kontynentu. Jesteśmy pierwszym pokoleniem, które żyje w Europie już bez żelaznej kurtyny,

Pragniemy Europy tolerancji, otwartości i należącej do wszystkich jej obywateli. Pragniemy Europy zbudowanej na fundamentach takich wartości, jak: pokój, wolność, dialog, równość, solidarność i poszanowanie praw człowieka, na zasadzie równości państw członkowskich. W centrum naszej wizji wyłania się Europa odpowiedzialna za swoich obywateli i przed swymi obywatelami. Nadszedł czas na stworzenie prawdziwego europejskiego obywatelstwa.

Europa obywateli to Europa walcząca o spójność społeczną w Unii i na całym świecie, to Europa ukierunkowana na pokój i poszanowanie, zdolna udzielić europejskich odpowiedzi na europejskie pytania, szanująca regionalną i narodową tożsamość oraz dziedzictwo swych obywateli. Obywatel Europy ma być postrzegany nie tylko jako odrębna jednostka, ale także jako osoba wyrastająca ze swych kulturowych i środowiskowych korzeni, ukształtowanych głównie przez tożsamość narodową. Nasza wspólna tożsamość europejska nie może zastąpić korzeni narodowych, może je natomiast uzupełnić i wzbogacić.

Powinniśmy się zaangażować w rozwój Europy, Europy, która dyskutuje przed podjęciem decyzji, Europy o bardziej demokratycznych, przejrzystych instytucjach, podejmującej skuteczniejsze decyzje, bliższej nam, obywatelom. Unia Europejska powinna stawiać sobie za cel rozwój demokracji, modernizację struktur gospodarczych i społecznych, ochronę środowiska i walkę z izolacją i ubóstwem.

Pragniemy Europy obecnej na arenie międzynarodowej, wywierającej duży wpływ na ważniejsze strategiczne decyzje o charakterze międzynarodowym. Pragniemy Europy, która byłaby w stanie udzielać mądrych odpowiedzi na wyzwania globalizacji. By przestać być politycznym karłem, Europa musi dysponować środkami pozwalającymi jej zająć pozycję aktora zjednoczonej globalnej sceny“.

1. Europa nie jest wyłącznie podmiotem gospodarczym i politycznym, ale także społecznym, i to o dużej różnorodności kulturowej. Musimy zatem dążyć do ulepszania i rozwijania swych największych osiągnięć społecznych i politycznych. Widzimy wyraźnie, że ochrona społeczna stała się częścią naszej tożsamości na całym kontynencie. Prawa społeczne są prawami podstawowymi, stanowiącymi część europejskiego obywatelstwa. Dziś jedynie na poziomie europejskim można zapewnić każdemu dobrobyt. By stać się Europą dobrobytu, Unia Europejska powinna stworzyć wspólne ustawodawstwo w sferze polityki społecznej i równości szans. Karta Praw Podstawowych może być bardzo ważnym instrumentem budowania

Europy obywateli, pod warunkiem że będzie prawnie wiążąca. Musi zatem stać się pierwszym rozdziałem europejskiej konstytucji. Unia musi pozwolić wszystkim obywatelom Europy czerpać korzyści z solidarności, z uznania, mobilności, swobód. Zakłada to harmonizację polityki socjalnej, co umożliwiłoby koordynowanie polityki płacowej i zdefiniowanie układów zbiorowych uznawanych w całej Unii. Z tego właśnie powodu potrzebujemy Europy, która stoi na straży usług publicznych, która pełni swą misję.

Po jednolitym rynku i euro nadszedł czas na stworzenie europejskich ram kulturowych. Oznacza to wspieranie programów szkoleniowych i mobilności młodzieży, która chce wejść na wolny i otwarty rynek pracy. Pozwoliłoby to pokonać przeszkody związane z uznawaniem dyplomów i kwalifikacji zawodowych. Proponujemy wprowadzić naukę procesu integracji europejskiej.

2. Musi istnieć jasny i przejrzysty rozdział kompetencji między poziomem unijnym i narodowym zapisany w europejskiej konstytucji, co pozwoli ludziom zrozumieć, kto za co odpowiada, i w jaki sposób mogą oni wpłynąć na proces polityczny. Rozdziałowi kompetencji powinna przyswiecać zasada pomocniczości, jako najlepiej odpowiadająca idei człowieka-obywatela jako centrum Unii Europejskiej.
3. Jednym z podstawowych celów integracji europejskiej jest zapewnienie naszemu kontynentowi trwałego i zrównoważonego rozwoju. Wzrostowi gospodarczemu powinna towarzyszyć skuteczna polityka społeczna ukierunkowana na wyższy poziom zatrudnienia, zapewniająca podstawowe prawa pracownika, w szczególności ludziom młodym. Powinny zostać opracowane unijne strategie przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu. Należy także przestrzegać wymogów ekologicznych, w tym bezpieczeństwa nuklearnego. Spoglądając ku bezpiecznej przyszłości, należy koniecznie odejść od energii nuklearnej. Takie podejście powinno być obligatoryjne zarówno dla państw członkowskich, jak i dla państw kandydujących. W okresie przejściowym, zanim zostaną zamknięte elektrownie, nasze bezpieczeństwo muszą gwarantować wysokie i obowiązkowe standardy bezpieczeństwa dla wszystkich elektrowni atomowych. Ponadto UE powinna wspierać odnawialne źródła energii.
4. W celu przekształcenia Unii Europejskiej w obszar solidarności konieczny jest solidny i wyższy budżet. Unijny budżet powinien być tworzony w bardziej sprawiedliwy sposób, niż się to dzieje obecnie. Ustanawianie wspólnych podatków powinno być zatem postrzegane jako przygotowanie Unii Europejskiej do sprostania wyzwaniom nadchodzących lat. Oznacza to wprowadzenie wspólnotowego podatku od zysków kapitałowych i podatku od zużycia energii (z wyjątkiem odnawialnych źródeł energii). Wprowadzając go, unikamy konkurencji podatkowej i dumpingu.
5. Edukacja jest ważną dziedziną służącą innowacji i rozwojowi. Naszym zadaniem jest zapewnienie wszystkim swobodnego dostępu do edukacji oraz zagwarantowanie możliwości szkoleniowych.
6. Równość musi być podstawą europejskiego projektu, jako wartość niezwykle ważna dla idei obywatelstwa europejskiego. Chcemy walczyć z dyskryminacją we wszystkich jej przejawach i na wszystkich poziomach społecznych. Nie możemy tolerować niesprawiedliwości, bez względu na to, czy chodzi o dyskryminację ze względu na płeć, pochodzenie etniczne czy społeczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Unia Europejska powinna szanować i cenić wszystkich swoich obywateli; powinna wzmocnić narodowe plany działania w dziedzinie zapobiegania i walki ze społeczną izolacją i ubóstwem. Plany te powinny mieć wspólne wskaźniki sukcesu, co pozwoliłoby wszystkim jej obywatelom żyć godnie.

Unia Europejska musi być unią opartą na solidarności i wolności; musi przyjąć wspólny system imigracji gospodarczej oraz sprawiedliwy i bezpieczny system udzielania azylu. Unia Europejska musi promować potrzeby i prawa młodych ludzi. Plany działania muszą uprawomocnić młodzież Europy.

7. W zgodzie z wizją zjednoczonej Europy postrzegamy wszystkie kraje europejskie jako perspektywicznych członków Unii Europejskiej i popieramy rozszerzenie UE. Stworzy ono szerszy region pokoju i stabilizacji na kontynencie europejskim, ze wszystkimi płynącymi z tego korzyściami. Wraz z końcem zimnej wojny pojawiła się nadzieja na stabilizację i pokojowe współistnienie na kontynencie. Ta perspektywa stabilizacji i bezpieczeństwa doprowadzi do rozwoju obszaru dobrobytu oraz zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego.
8. Współpraca międzynarodowa jest również antidotum na nacjonalizm, konflikty etniczne i dyktat. Unia Europejska musi pracować na rzecz pokoju, demokracji, przestrzegania praw człowieka, rozbrojenia i rozwoju świata. Prawa człowieka nie są sprawą wewnętrzną danego kraju, muszą być zatem chronione na poziomie międzynarodowym. Ponieważ nierówny rozdział bogactwa w świecie jest zagrożeniem dla pokoju, współpraca gospodarcza stanowi swoiste narzędzie polityki bezpieczeństwa. Konieczna jest sprawiedliwa, spójna i silna polityka rozwoju i współpracy. Unia Europejska jest szczególnie odpowiedzialna wobec swoich sąsiadów. W konsekwencji, w myśl wizji Europy zjednoczonej od Oceanu Spokojnego po Ural, spoglądamy na wszystkie kraje europejskie jako na potencjalne państwa członkowskie i wspieramy poszerzenie Unii Europejskiej.
9. Unia Europejska przyszłości musi zapewnić skuteczne możliwości uczestnictwa obywateli, a w szczególności młodzieży.
10. Konwent w sprawie przyszłości Europy musi doprowadzić do przełomu w reformowaniu instytucji UE. Należy wyjaśnić kompetencje UE i państw członkowskich. Jasne zasady funkcjonowania instytucji i procesów podejmowania decyzji muszą być przedmiotem debaty. Powinno się zawsze przestrzegać zasady pomocniczości. Rola regionów wymaga jasnego zdefiniowania. Powinien zostać określony zakres władzy parlamentów krajowych i rządów. Należy skupić szczególną uwagę na poszanowaniu udziału mniejszych państw członkowskich. Należy ustanowić w pełni demokratyczne ramy funkcjonowania Unii w formie federalnego systemu parlamentarnego.
11. Aby przyszła Europa była silna, konieczne jest, by UE uważniej wsłuchiwała się w głosy swojej młodzieży, ułatwiając jej komunikację transkulturową i transgraniczną. Niezbędne jest uruchomienie większej liczby programów ukierowanych na zbliżanie równych sobie grup o wspólnych zainteresowaniach. Należy zbliżyć młodych artystów, filozofów, psychologów, socjologów i polityków, wysłuchać opinii. Europę sukcesu trzeba budować wspólnie dzień po dniu.

My, członkowie Europejskiego Konwentu Młodych, jesteśmy gotowi kształtować przyszłość naszego pokolenia, a zatem i przyszłość naszego kontynentu. Wie-

rzymy, że Konwent Młodych powinien przede wszystkim wysuwać wyraźne żądania przybliżania Europy młodym ludziom. Dlatego potrzebujemy spójnej europejskiej polityki adresowanej do młodzieży. Jej częścią byłoby znalezienie jasnych odpowiedzi w kwestiach w szczególności dotyczących młodych ludzi. Europa powinna mieć jasną wizję edukacji, społeczeństwa informacyjnego, międzykulturowej wymiany młodzieży oraz rozwiązywania codziennych problemów marginalizowanej młodzieży. Do tego właśnie my, młodzi Europy, potrzebujemy Unii Europejskiej.

*Demokracja
i uczestnictwo
w Unii Europejskiej
– w kierunku
demokracji europejskiej*

DEMOKRACJA I UCZESTNICTWO W UNII EUROPEJSKIEJ – W KIERUNKU DEMOKRACJI EUROPEJSKIEJ

Bruksela i zachodzące tam polityczne procesy wydają się nam, obywatelom, odległe. Alarmująco niska frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego jest znacząca. Zarówno społeczeństwo w ogóle, jak i my – młodzież – nie rozumiemy, kto jest odpowiedzialny za daną politykę w tym labiryncie europejskiej legislacji. Konferencje międzyrządowe i obrady szczytów UE, od Maastricht do Nicei, pokazały, że podejmowanie decyzji na forum UE nie jest ani przejrzyste, ani demokratyczne, ani skuteczne.

My, młodzi Europy, wymagamy, by Konwent Europejski walczył o większą demokrację, o zdecydowane zbliżenie Unii do obywateli. Powinno to prowadzić do przyjęcia federalnej konstytucji zawierającej Kartę Praw Podstawowych, wyraźny rozdział kompetencji i nową strukturę instytucjonalną Europy, w której młodzież Europy miałaby więcej do powiedzenia.

Karta Praw Podstawowych

Karta Praw Podstawowych musi być główną częścią konstytucji, musi być prawnie wiążąca.

Kompetencje

Unia jutra musi się opierać na decentralizacji i różnorodności, a nie na rozbudowanej biurokracji i zbyt dużej liczbie uregulowań. Oznacza to, że UE będzie podejmowała tylko takie decyzje, których nie można podjąć na poziomie krajowym lub regionalnym. Wykonanie kompetencji powinno się opierać na dwóch zasadach: pomocniczości i proporcjonalności, które muszą być rzetelnie monitorowane. Zasada pomocniczości zakłada, że decyzje są podejmowane na najniższym poziomie rządzenia. Powinien zostać stworzony katalog wyłącznych kompetencji i kompetencji dzielonych między UE i państwa członkowskie, a także powinno być jasne, że wszystkie pozostałe kompetencje należą do państw członkowskich. W celu osiągnięcia łatwego do zrozumienia i skutecznego systemu politycznego Unii Europejskiej należałoby połączyć drugi i trzeci filar z pierwszym filarem i w ten sposób zapewnić zintegrowaną politykę UE we wszystkich obszarach.

Otoczenie instytucjonalne

Unia Europejska potrzebuje demokratycznego, otwartego i przejrzystego systemu podejmowania decyzji w imieniu swych obywateli, systemu odpowiadającego przed jej obywatelami. Powinien on być oparty na demokratycznej zasadzie rozdziału władzy.

Parlament Europejski, będący jedynym bezpośrednio demokratycznie wybieranym ciałem, reprezentujący obywateli, powinien współdecydować we wszystkich sferach polityki. Powinien on mieć pełne kompetencje w zakresie budżetu

oraz prawo inicjatywy. Bruksela powinna być jedyną siedzibą Parlamentu Europejskiego i jego sekretariatu. Ponadto Parlament Europejski powinien mieć prawo zgłaszania propozycji oraz wybierania przewodniczącego Komisji Europejskiej i mieć władzę usuwania komisarzy oraz dysponować prawem do postawienia w stan oskarżenia przewodniczącego Komisji Europejskiej. Członkowie Parlamentu Europejskiego powinni być wybierani w ujednoczonych wyborach europejskich.

Rada UE powinna obradować publicznie. Regiony konstytucyjne, w porozumieniu z ich państwami członkowskimi, powinny uczestniczyć w spotkaniach Rady dotyczących sfery kompetencji tych regionów. Rada powinna zostać przekształcona w drugą izbę i współdecydować z Parlamentem Europejskim w kwestiach prawodawstwa UE. Decyzje w szczególnie ważnych dziedzinach mogłyby być podejmowane przy podwójnej większości państw i ludzi. Prawo weta w systemie decyzyjnym Unii powinno być zakazane.

Komisja Europejska jest gwarantem konstytucji europejskiej. Komisja Europejska musi się stać organem skutecznej europejskiej władzy wykonawczej. Musi w pełni odpowiadać przed Parlamentem i Radą. Komisja Europejska musi prowadzić konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim w sytuacjach, gdy korzysta z prawa do inicjatywy.

Wszystkie kwestie dotyczące kompetencji Unii powinny należeć do kompetencji Trybunału Sprawiedliwości. Każdy obywatel powinien mieć prawo wystąpienia do Trybunału Sprawiedliwości. Dlatego też Unia Europejska powinna mieć osobowość prawną. Mając na względzie znaczne rozszerzenie UE, wszystkie urzędowe języki państw członkowskich powinny zostać uznane za języki urzędowe UE.

W celu zagwarantowania, by obywatele mieli ostatnie słowo w kwestii przyszłości ich Europy, wyniki prac Konwentu muszą być ratyfikowane w referendum europejskim.

Zaangażowanie młodzieży Europy

Reformy Unii Europejskiej nie powinny się ograniczać do zmian instytucjonalnych i nowego porządku kompetencji. Przyszła UE powinna być Europą stworzoną przez jej obywateli w celu służenia ich potrzebom. Bardziej uschematyzowany i zinstytucjonalizowany dialog ze społeczeństwem obywatelskim powinien zapewnić podejmowanie decyzji przez UE w sprawie zagadnień, które mają istotne znaczenie dla obywateli Unii.

Unia powinna uwzględniać w procesie podejmowania decyzji językową, etniczną oraz grupową różnorodność i powinna ustanowić i wdrożyć wymierne cele w dziedzinie zwalczania izolacji społecznej oraz walki z ubóstwem. Młodzież Europy musi być włączana, tak wcześnie jak to możliwe, w proces podejmowania decyzji przez europejskie instytucje. Proces konsultacyjny w sprawie „Białej Księgi Młodzieży” był dobrym przykładem, jak instytucje UE mogą pracować wspólnie z młodzieżą, naszymi organizacjami i pozostałymi grupami społeczeństwa obywatelskiego.

W związku z tym my, przedstawiciele młodzieży, domagamy się, aby Konwent Europejski zapewnił:

- by ideę „Białej Księgi Młodzieży”, którą jest ustanowienie komitetu młodzieży, urzeczywistniły instytucje europejskie,
- by Konwent Seniorów pracował nad strategią informacyjną, która pomoże zaangażować więcej obywateli w debatę na temat przyszłości Europy,

- by wszystkim obywatelom stworzyć możliwość pełnego zaangażowania się w tę debatę. Unia Europejska docenia zaangażowanie wszystkich obywateli w tworzenie i wdrażanie polityki w Unii Europejskiej. UE uznaje w szczególności, że ten proces powinien uwzględniać podstawowe prawa grup marginalizowanych, takich jak niepełnosprawni, ludzie należący do mniejszości etnicznych, kulturowych czy językowych,
- by UE pracowała nad nowymi sposobami informowania i kształcenia o Europie, by obywatele wiedzieli, jak wygląda ich system polityczny – w celu promowania idei wspólnej tożsamości i wspólnych wartości (w szczególności należy przeprowadzić lekcje z europejskiej kultury, obywatelstwa i instytucji w każdej szkole podstawowej i średniej, roczna liczba godzin byłaby ustalana indywidualnie przez każde państwo),
- by istniały mocne powiązania między młodymi parlamentarzystami i młodzieżą a ich elektoratem, tak aby zagwarantować młodym możliwość uczestniczenia w europejskiej polityce,
- by wszyscy obywatele UE mieli unijny paszport, taki sam we wszystkich państwach członkowskich.

*Europa
w zglobalizowanym
świecie*

EUROPA W ZGLOBALIZOWANYM ŚWIECIE

Podjęcie Europy do stosunków z innymi regionami świata, jej polityka zagraniczna, konieczność zapewnienia pokoju i stabilizacji oraz jej struktury obronnej muszą być oparte na demokracji, wolności, równości i poszanowaniu praw człowieka.

Globalizacja doprowadziła do powstania wielobiegunowego porządku świata o coraz większej współzależności. Przybywa organizacji międzynarodowych i pozarządowych, dużych międzynarodowych korporacji. W tym skomplikowanym porządku świata interesy obywateli europejskich będą zauważalne, jeśli będziemy mówić jednym głosem.

Demokratyzacja i zrównoważony wzrost muszą się stać priorytetami. Zatem ważne jest utrzymanie aktywnego dialogu z obecnymi peryferiami świata, gdyż nie można mówić o żadnym procesie globalnym, jeśli istnieje gospodarczy podział na „północ” i „południe” świata. Będziemy zdecydowanie popierać debatę na temat rozbrojenia nuklearnego i konwencjonalnego.

Tylko ponadnarodowe instytucje mogą zapewnić stabilizację i wpłynąć na siły globalizacji. Pragniemy, by UE wpływała na większą współpracę na świecie, tak by doskonalić współpracę z innymi regionami, szczególnie w dziedzinie polityki zagranicznej. Należy zatem podjąć następujące kroki:

Rozwój Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa

Polityka zagraniczna musi się stać wyłączną kompetencją Unii Europejskiej. Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa powinna zostać zintegrowana, a decyzje powinny być podejmowane demokratycznie przez Parlament Europejski i Radę Europejską. Wspólną politykę w tej dziedzinie powinien realizować komisarz do spraw zagranicznych.

Zapewnienie bezpieczeństwa w Europie

Unia Europejska musi rozwinąć własną tożsamość obronną. Siły szybkiego reagowania (ang. Rapid Reaction Force – RRF) pozwalają Europie na uczestniczenie w operacjach utrzymywania pokoju i zarządzania kryzysowego. UE powinna promować pokój i bezpieczeństwo poprzez zapobieganie konfliktom,

zarządzanie kryzysowe obejmujące siły szybkiego reagowania i zadania z Petersbergu, pokonfliktową odbudowę instytucji. Siły szybkiego reagowania umożliwiają Europie udział w operacjach pokojowych i zarządzania kryzysami. Jednakże nie są one w stanie funkcjonować bez pomocy NATO i nie odgrywają roli w obronie UE. Europejska armia będzie skuteczniejsza z ekonomicznego i militarnego punktu widzenia. Jednakże żadne państwo nie może być zmuszane, wbrew swej woli, do uczestnictwa w europejskich strukturach obronnych. Unia Europejska powinna szanować prawo każdego państwa członkowskiego do uczestnictwa w porozumieniach o współpracy.

Solidarność ze światem rozwijającym się

Jedynie poprzez promowanie sprawiedliwości społecznej możemy budować podstawy pokoju i stabilizacji. UE powinna osiągnąć cel stawiany przez ONZ, tj. [zacząć przeznaczać na pomoc rozwojową - przyp. red.] 0,7% PKB do 2007 r., z czego większość byłaby zapewniona przez Unię. UE powinna priorytetowo traktować kraje rozwijające się i otworzyć unijne rynki na ich eksport oraz podzielić równo swój budżet pomocowy między rządy i organizacje pozarządowe. Oddłużanie oparte na porozumieniach darczyńców z beneficjentami powinno być kontynuowane, tak by odciążyć najbiedniejsze kraje z balastu olbrzymich długów. Oddłużaniu powinien towarzyszyć postęp w zakresie przestrzegania praw człowieka oraz praw podstawowych.

Imigracja i azyl

Poza korzyściami gospodarczymi migracja jest zjawiskiem historycznym i naturalnym, stanowi trwały element kultury europejskiej. Globalizacja rynków sprawiła, że tym bardziej konieczna stała się globalizacja praw podstawowych, a zarazem swoboda przemieszczania się. Unia Europejska musi zatem prowadzić bardziej aktywną politykę migracyjną oraz azylową i powinna ją promować w społeczeństwie europejskim poprzez stałą edukację. Wszystkie państwa członkowskie UE powinny ponosić odpowiedzialność za kontrolę unijnych granic.

Walka z AIDS

W ślad za porozumieniami zawartymi w ramach ONZ, Unia Europejska musi pilnie opracować europejski plan walki z AIDS. UE powinna poprzeć ułatwienie produkcji i dystrybucji leków generycznych przeciwko AIDS.

Handel międzynarodowy

Zapewnienie, by przepływ globalnego kapitału, informacji i zasobów gospodarczych był korzystny dla społeczeństwa, jest zbyt dużym zadaniem dla jakiegokolwiek państwa. UE powinna intensywniej pracować nad promowaniem lepszych warunków pracy na świecie i przeciwdziałać praktykom zagrażającym konkurencji. Wspólna polityka rolno (WPR) i polityka celna ograniczają dostęp najbiedniejszych krajów świata do rynków europejskich, co hamuje ich rozwój oraz handel. Polityka UE w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO), Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Banku Światowego i negocjacji Układu Ogólnego w sprawie Handlu Usługami (GATS) musi odzwierciedlać potrzebę rozwoju społecznego i chronić usługi publiczne (takie jak edukacja, służba zdrowia, transport publiczny).

Główna rola w globalnym zarządzaniu

UE powinna odgrywać główną rolę w promowaniu globalnego zarządzania. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka oraz Powszechna Deklaracja Praw Dziecka, wraz z innymi europejskimi wartościami, tworzą mocną podstawę

Europejskiego wkładu w rozwój instytucji międzynarodowych. UE musi mówić w instytucjach międzynarodowych jednym głosem.

Ponadto w celu osiągnięcia większej skuteczności, a także większej przejrzystości i stania się bliższą obywatelom, Unia Europejska powinna dążyć do utrzymania stałego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim oraz wziąć pod uwagę tysiące ludzi wywodzących się z nowych ruchów społecznych, którzy również prowadzą dyskusje na temat innego rodzaju globalizacji – globalizacji społecznej, globalizacji praw.

UE powinna pracować nad wzmocnieniem roli Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego, jako instytucji gospodarczych, oraz OBWE i Rady Europy, jako instytucji politycznych. UE powinna w pełni popierać ONZ jako główną organizację zajmującą się stosunkami międzynarodowymi; powinna dążyć do wyłonienia własnej reprezentacji zastępującej reprezentację państw członkowskich. UE musi strzec zasad sprawiedliwości międzynarodowej poprzez popieranie Międzynarodowego Trybunału Karnego.

Zrównoważony i trwały rozwój

Globalne bezpieczeństwo środowiska naturalnego musi być podstawowym priorytetem europejskiej polityki zagranicznej. UE powinna promować tę kwestię na forum międzynarodowym i pracować nad wdrożeniem międzynarodowych porozumień dotyczących środowiska w skali globalnej.

Porozumienie z Kioto stanowi punkt zwrotny w polityce międzynarodowej, ale jest jedynie podstawą dalszego rozwoju niezbędnej współpracy w zakresie środowiska. Należy rozważyć wprowadzenie ogólnounijnego podatku, a także sankcje dla przedsiębiorstw za powodowanie szkód ekologicznych. Firmy powinny odpowiadać za wytwarzane produkty od ich powstania aż do końca ich cyklu „życia”. Zrównoważony i trwały rozwój jest jedyną drogą wiodącą do zapewnienia długotrwałego postępu w skali globalnej i UE powinna go promować w celu zastąpienia krótkoterminowego planowania opartego na natychmiastowych, lecz nietrwałych korzyściach.

Nauka i prace badawcze

Europa musi współpracować z innymi regionami w zakresie wymiany badawczej. Efektem takiej współpracy może być szybszy i skuteczniejszy rozwój oraz przyspieszenie rozwoju demokracji i dobrobytu na całym świecie.

Terroryzm

UE musi walczyć z szeroko rozumianym terroryzmem, który jest zagrożeniem dla demokracji, wolności i bezpieczeństwa. Dlatego niezwykle istotne jest promowanie idei demokratyzacji, społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju w krajach, w których istnieje największa groźba terroryzmu.

Współpraca z innymi regionami świata

Musimy zwrócić szczególną uwagę na kraje położone w sąsiedztwie Europy, takie jak kraje regionu śródziemnomorskiego i Wspólnota Niepodległych Państw, oraz kraje, z którymi Europę łączą mocne więzy historyczne, na przykład kraje Ameryki Łacińskiej.

Skutkiem rozszerzenia UE nie może być nowa żelazna kurtyna. Priorytetem we współpracy z UE musi być jej wschodni sąsiad. Zwiększone zaangażowanie UE

w tych krajach wzmocni powstające demokracje, ochroni przed gwałceniem praw człowieka i przyczyni się do rozwoju gospodarki wolnorynkowej.

Region śródziemnomorski tworzy południową granicę UE. Współpraca z krajami tego regionu w ramach procesu barcelońskiego powinna być jednym z priorytetów unijnej polityki zagranicznej, mającej na celu promowanie stabilizacji w tym szczególnym miejscu Europy. Unia Europejska musi aktywniej zademonstrować swoje zobowiązanie do utrzymywania stabilizacji i promowania demokracji, równości, zasady prawa i podstawowych swobód we wszystkich regionach Europy, gdzie nie są one przestrzegane.

Europa powinna wykorzystać swoje silne historyczne i kulturowe więzy z Ameryką Łacińską w celu wzmocnienia postępu gospodarczego i rozwoju gospodarczego w tym ważnym regionie. Stosunki między USA a Europą stały się na przestrzeni ostatnich kilku dekad ważną siłą stabilizacyjną i powinny nią pozostać w nadchodzących latach. Należy wzmocnić dialog europejsko-arabski. UE powinna zbudować więzy oraz ściśle współpracować z innymi strukturami regionalnymi, takimi jak MERCOSUR¹, ASEAN² czy Unia Afrykańska.

Europa powinna promować swoją różnorodną kulturę i wartości na forum międzynarodowym. Musimy szanować wartości i kulturę innych narodów oraz inspirować wymianę i współpracę kulturową, z udziałem społeczeństwa obywatelskiego i młodzieży. Młodzi ludzie Europy powinni mieć możliwość rozwijania umiejętności i kompetencji umożliwiających im dostosowanie się do współczesnego świata oraz zrozumienie swej roli w tym kontekście.

Wnioski **WNIOSKI**

Zalecenia zawarte w niniejszym dokumencie są rezultatem trzydniowej pracy 210 przedstawicieli z 28 krajów. Jeśli Konwent Młodych i jego wnioski mają być uznane za coś więcej niż tylko działalność o charakterze *public relations*, jest rzeczą zasadniczą, by zawarte tu zalecenia zostały włączone do dyskusji grup roboczych Konwentu Europejskiego.

Zobowiązujemy się do odgrywania roli liderów tego procesu. Będziemy zdawać sprawozdania młodzieży, którą reprezentujemy, a także zwrócimy się w stronę młodzieży europejskiej w ogóle, w celu zapewnienia, by dyskusja na temat przyszłości Europy nie ograniczała się tylko do pewnej grupy obywateli Europy. Wierzmy, że to zobowiązanie jest niezwykle ważne i stanowi zasadniczą część zadań delegatów na Konwent Młodych.

Domagamy się regularnych konsultacji i bezpośredniego zaangażowania młodych ludzi w pracę Konwentu do spraw przyszłości Europy oraz przy podejmowaniu decyzji w instytucjach UE. Konwent powinien wprowadzić unormowania dotyczące młodzieży do traktatu konstytucyjnego, aby nasze sprawy były poważniej traktowane. Główna odpowiedzialność za politykę młodzieżową powinna pozostać w kompetencjach państw członkowskich. Traktat konstytucyjny powinien uwzględniać rolę organizacji pozarządowych i partnerów społecznych w odniesieniu do instytucji UE, by w ten sposób obywatele mogli lepiej uczestniczyć w Unii Europejskiej.

¹ Wspólny Rynek Południa (hiszp. *Mercado Commun del Cono Sur*) – strefa wolnego handlu utworzona przez Argentynę, Brazylię, Paragwaj i Urugwaj.

² Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ang. *Association of South-Eastern Asian Nations*).

Konwent powinien zaangażować organizacje młodzieżowe, delegatów młodzieży oraz innych aktywnych młodych ludzi do współpracy. Jesteśmy do dyspozycji. Wierzymy, że dotrzecie do nas, a wtedy idee, wizje, obawy i zainteresowania młodzieży będą artykułowane.

Jesteśmy przekonani, że Konwent Europejski powinien składać sprawozdania Konwentowi Młodych z tego, w jaki sposób nasze żądania są włączane do projektów grup roboczych i projektów traktatów. Konwent Młodych zaprasza Konwent Europejski do przedstawienia, przed zamknięciem prac, swoich projektów na drugiej sesji Konwentu Młodych. W tym celu powierzamy naszemu Prezydium i Forum Młodzieży Europejskiej zadanie przygotowania drugiej sesji i wystąpienia z inicjatywą Konwentu Młodych, polegającą na zorganizowaniu szerszych i regularnych konsultacji z młodzieżą i stowarzyszeniami młodzieżowymi w całej Europie, w trakcie prac roboczych Konwentu Europejskiego. Mamy nadzieję, że Konwent i instytucje UE dostarczą niezbędnego wsparcia w tym zakresie.